

Specialuddannelsen i borgernær sygepleje Hold 8

Delafsnit 1a Svækkede ældre

De syge ældre (dag 1 og dag 2)

Scannet litteratur:

Vass, M. & Hendriksen, C. (2016). Der mangler dansk konsensus om definitionen af skrøbelighed. *Ugeskr. for Læger* 2016;178:V04460279, s. 2-5

Litteratur fra grundbog:

- Andersen Ranberg K (2021) Når den ældre bliver syg. I: T. Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udg. s. 48-71) FADL's Forlag
- Hejlholt, T. & Christensen, C. H. (2021) Medicinering og polyfarmaci I: T. Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udg. s. 100-129) FADL's Forlag

Supplerende litteratur:

- Piontek, L. (2021) Sygepleje i almen praksis. I: T. Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udg. s. 298-317) FADL's Forlag

Borgernær sygepleje (dag 3 og dag 4)

Anbefalet litteratur og links:

Følgende rapporter **skimmes** – se links

SST (2016) Styrket indsats for den ældre medicinske patient, Fagligt oplæg til en handlingsplan 2016-2019

KL (2023) Styrk det nære sundhedsvæsen

SST (2023) Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner

SST (2017) Tidlig opsporing af forringet helbredstilstand og nedsat funktionsevne hos ældre menneske

VIVE (2021) Det kommunale aktuområde – Perspektiver og erfaringer på udviklingen

Skoenborg, P et al (2025) Primær sektor i et fremtids perspektiv I: Hundborg, S & Hørdam, B (red) *Hospital i hjemmet – Faglig praksis 1*, Munksgaard

Sørensen, E.E. et al (2017) Sygepleje tilbage til det basale, Fag og Forskning 01/2017, s. 52-57

Fra Grundbog:

Birkegaard, Irmgaard (2021) Kommunal aktufunktion I: Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*, 1. udg., FADL's Forlag, kap. 6

Tobiasen J. S. (2021) Metoder til hverdagsobservationer I: Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*, 1. udg., FADL's Forlag, Kap. 7

Sundhedsfremme og forebyggelse til syge ældre (dag 5)

Anbefalet litteratur

Fra Grundbogen:

Jensen, J.M (2021) Sundhedspædagogik. I: T. Risager (red.) *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udg. s. 318-340) Roskilde FADL's Forlag

Scannet materiale:

Evron L og Brandsen RV. (2025) Forebyggelsesaspekter hos den geriatriske patient med dominoeffekt. Hundborg S og Hørדם B (red.) *Hospital i hjemmet 1*. (1. udg. s. 171-198). Munksgaard.

Jensen, B.B. (2020). Sundhedsfremme og forebyggelse. I: Niklasson, G. (red.). *Sundhed, menneske og samfund – i sundhedsarbejde*. 2. udg., (69-91) Frederiksberg: Samfundslitteratur

Delafsnit 1b: Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb

Livet med livsvarig sygdom i borger- og pårørende perspektiv (dag 6 + dag 7)

Anbefalet litteratur

Scannet materiale:

Falch LA og Andersen AB. Når hospitalet flytter ind (2025). I: Hørדם B og Hundborg S (red.) *Hospital i hjemmet 2*. 1. udgave, Kbh. Munksgaard, s. 17-38.

Dalsgaard A & Meldgaard L (2018) Socialisering, hverdagsliv og rollespil. I: *Dalsgaard A & Meldgaard L (red) Sociologi for sundhedsprofessionelle* (s. 106 – 110). Gads Forlag.

Raunkjær M: Døden i et hverdagsperspektiv (2016). I: Beck AM, Højlund B og Thomasen LS (red.) *At skabe gode dage*. Dansk gerontologisk selskab, s. 47-55

Ørtenblad, L. (2020). Mere hverdag i sundhedsvæsenet: Hverdagsliv og navigation i sundhedsvæsenet blandt mennesker med multisygdom. Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund, nr. 32, 37-54

Klinisk beslutningstagen (dag 8)

anbefalet litteratur:

Færch, J. & Bernild, C. (2011). Kvalificering af den kliniske beslutning. *Sygeplejersken* 2011(11); s. 54-56

Barbesgaard, H. (2019). Situeret klinik beslutningstagen. I: B.F.R. Nielsen & H. Barbesgaard (red.). *Klinisk beslutningstagen – sygeplejefaglige perspektiver*. (1. udg. s.33 – 52). København: FADL's Forlag

Rehabiliterende sygepleje og borgerinvolvering (dag 9 + dag 10)

Anbefalet litteratur for begge dage

Fra grundbogen:

Dieperink, K.B. & Gjørup, C. (2021) Rehabilitering. I: T. Risager (red.). *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen* (1.udg. s 342 – 357). FADL's Forlag

Andersen N & Hansen C.M (2021) Fælles beslutningstagen. I: T. Risager (red.). *Borgernær sygepleje – Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen* (1.udg. s 404 – 419). FADL's Forlag

Scannet materiale:

Maribo T, Ibsen C, Thuesen J, Nielsen CV, Johansen JS & Vind AB (2022) Hvidbog om rehabilitering (1. udg. s. 11, s. 13 – 19 og s. 33 – 42, s. 47-57, 61-66). *Rehabiliteringsforum Danmark*, Aarhus

Maindal HT: Sundhedskompetence (health literacy) i sundhedsfremme og forebyggelse. I Jensen BB, Grønbæk M, Reventlov S (red.) *Forebyggende sundhedsarbejde* (7. udgave s. 387-402) Kap. 21, Munksgaard, København 2021

Maribo T (2019) Vurdering af funktionsevne. I: Rohde et al (red). *Geriatrici – Grundbog i sygepleje*. (69– 82) København: FADL's Forlag

Supplerende:

Links:

Eksempel på beslutningsstøtte:

værktøj: <https://www.regionh.dk/Sundhed/Patientguiden/Documents/Beslutningsv%C3%A6rkt%C3%B8j.pdf>

Inspirationskatalog fra VIBIS om borgerinddragelse i kommunernes sundhedsopgaver:

VIBIS <https://danskepatienter.dk/publikationer/borgerinddragelse-i-kommunernes-sundhedsopgaver>

Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug (dag 11 + dag 12)

Mors, O. & Nordentoft, M. (2016) Psykiatriens teoretiske fundament. I: Mors, O., Nordentoft, M., & Hageman (red.). Klinisk psykiatri (4. udgave). Kbh.: Munksgaard. S. 16-29.

Waldemar A.K., Witthøfft, A. & Sørensen, S.R.K. (2018). Recovery. Dialog. Fag & Forskning Årgang 2018 nr. 4 s. 20-33

Videbech, P. m. fl. (Ed.). (2018). Psykiatri : en lærebog om voksne psykiske sygdomme (6. udgave). Kbh.: FADL. S. 12-28.

ICD10 WHO: <https://icd.who.int/browse10/2016/en> (Gennemgang af de psykiatriske diagnoser).

Psykiatrifonden. (2020). Diagnoser A-Z | Psykiatrifonden. Retrieved August 31, 2020, from <https://www.psykiatrifonden.dk/viden/diagnoser.aspx>

Socialstyrelsen. (2020b). Definition — Vidensportalen på det sociale område. Retrieved September 3, 2020, from <https://vidensportal.dk/voksne/recovery/definition/definition>. Definition og noget om hvordan man arbejder ud fra recovery-orienteret rehabilitering bl.a. om CHIME

Socialstyrelsen. (2020d). Psykiske vanskeligheder og samtidigt misbrug — Vidensportalen på det sociale område. Retrieved August 31, 2020, from <https://vidensportal.dk/voksne/psykiske-vanskeligheder-og-samtidigt-misbrug>

Socialstyrelsen. (2020e). Recovery-orienteret rehabilitering - YouTube. Retrieved June 21, 2020, from <https://www.youtube.com/watch?v=bM5BB3R4cfs&t=1s>.

Thybo P (2014). Det Dobbelte KRAM – et salutogent arbejdsgrundlag for temagruppen om mental sundhed i Sund By Netværket. Sund By Netværket. https://sund-by-net.dk/wp-content/uploads/images/Thybo%20P%202014%20Det%20Dobbelte%20KRAM%20-%20Et%20salutogent%20arbejdsgrundlag%20for%20mental%20sundhed_0.pdf

Kommunikation i borgerkontakt og personalerelationer (dag 13 + dag 14)

Birkmose D (2013) Når gode mennesker handler ondt. Tabuet om forråelse. (1.udg.) Syddansk Universitetsforlag. s. 39-59 og 207-212

Elvén, B.H (2018) Low Arousal som metode til at håndtere voldsom adfærd. I: Møller, B. M.fl.: Konflikter og vold –en faglig udfordring. Vold som Udtryksform. Kap 3: s.61-82

Christiansen C (2006) Når mentalisering slår klik. Psykologi Nyt nr. 21/2006, s. 20 -25